

Cisna

Parafia greckokatolicka w miejscu, dekanat Baligród¹. Pierwsza wzmianka o cerkwi pochodzi z 1739 r., kiedy to właściciel wsi Michał Urbański nadał parafii greckokatolickiej w Cisnej uposażenie². Pierwszą cerkiew greckokatolicką pw. św. Paraskewii wybudowano w 1785 r. (ryc. 1). Istniała ona do 1825 r., kiedy to wzniesiono nową, z fundacji Juliana hr. Fredro, właściciela „klucza ciśniańskiego”. Nowa cerkiew została poświęcona pod wezwaniem św. Michała Archanioła. Była to cerkiew drewniana, trójdzielna (ryc. 2)³. Szacunkowe wymiary budowli z planu katastralnego z 1852 r. wynosiły: nawa – 8 x 8 m, babiniec – 6 x 5 m i prezbiterium – 4 x 4 m. Każda z części nakryta była oddzielnym dachem kalenicowym z blachy. Nad nawą wznosił się okazały sześcioboczny hełm, natomiast dwa mniejsze wieńczyły dachy nad babiniecem i prezbiterium. Ściany były oszalowane deskami, z dużymi oknami. Cerkiew przetrwała II wojnę światową i stała opuszczona do 1956 r., kiedy to została rozebrana.

Ryc. 1. Cisna. Cerkiew greckokatolicka z 1785 r. Źródło: Strzałko F. 1938.

¹ Budzyński S. 1993. Op. cit., s. 109.

² Szematyzm... na rik bożyj 1879, s. 80.

³ Szematyzm... na rik bożyj 1918, s. 6.

Ryc. 2. Cisna. Cerkiew greckokatolicka z 1825 r. Źródło: Kryciński S. 2005., s. 53.

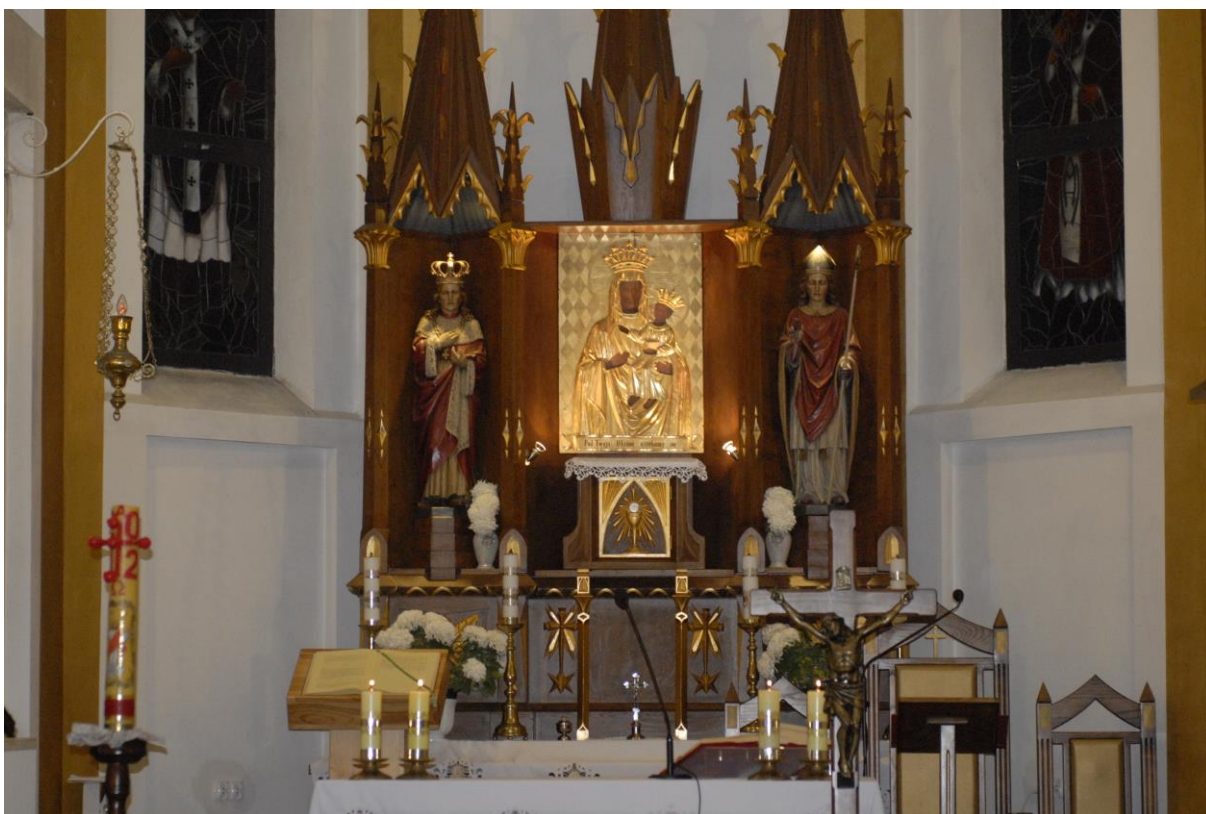
Na początku XX wieku w Cisnej zbudowano drewnianą kaplicę pw. Matki Bożej Częstochowskiej. W 1912 r. podjęto starania budowy kościoła ze względu na rosnącą liczbę wiernych – robotników (głównie Polaków) sprowadzanych do obsługi tartaków. Kościół katolicki filialny pw. św. Stanisława Biskupa został zbudowany w 1914 r. i konsekrowany w 1925 r. W Schematyzmie z 1926 r. podany jest jako kaplica publiczna⁴. Kościół jest murowany i wykonany w stylu neogotyckim (ryc. 3). Parafia znajdowała się w Baligrodzie (dekanat w Lesku), gdzie był kościół murowany z 1879 r. pw. Wniebowzięcia NMP. Patronem parafii był August Krasicki z Leska. Kościół został powiększony w 1981 r. Parafię utworzono w 1958 r. przez wydzielenie jej z parafii baligrodzkiej (dekanat Solina).

Parafia rzymskokatolicka w Cisnej została erygowana w 1958 r. i należy do dekanatu rzepedzkiego. Ze względu na rosnącą liczbę wiernych oraz znaczną odległość od kościoła parafialnego w Baligrodzie (18 km), podjęto decyzję rozbudowy istniejącej w Cisnej murowanej kaplicy pw. św. Stanisława Biskupa z 1914 r. Rozbudowy dokonano w latach 1981-1983 (fot. 1).

⁴ Schematyzm 1926, s. 75

Ryc. 3. Cisna. Kościół rzymskokatolicki z 1914 r. Źródło: Kusal P. 2002, s. 68

Fot. 1. Cisna. Kościół rzymskokatolicki pw. św. Stanisława Biskupa i Męczennika – ołtarz główny. Stan na 2014 r. (fot. G. Holly).